Товариство з обмеженою відповідальністю «Всеосвіта»

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом директора ТОВ «Всеосвіта»
№ 28 від 27 серпня 2026 р.
_____ Іван ЛИТВИНЕНКО
.

ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти

«СУЧАСНИЙ КОРЕКЦІЙНИЙ ПЕДАГОГ 3.0: ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ, ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ТА ДІЄВІ МЕТОДИКИ»

м. Київ – 2026

Розробник(и): ТОВ «Всеосвіта» та Альона Кондратьєва, кандидат наук, викладач, вчитель-методист, всеукраїнський експерт із сертифікації вчителів та педагогічних працівників, регіональний супервізор, тренер тренерів, фахівець із навчання дорослих, моніторингу якості освіти та розбудови безпечного психолого-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу.

Напрям підвищення кваліфікації: розвиток інклюзивної та психологічної компетентностей педагогів, впровадження доказових корекційних методик, цифрових інструментів та стратегій супроводу в інклюзивному освітньому середовищі.

Розроблено на основі типової програми: програму розроблено відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанов Кабінету Міністрів України (зокрема № 957, № 1289, № 1673), розпорядження Кабінету Міністрів України про Національну стратегію розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року, а також Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 (зі змінами).

Термін дії програми: постійно

© ТОВ «Всеосвіта», 2026

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми: Трансформаційні процеси в національній системі освіти та інтеграція України в європейський освітній простір зумовлюють необхідність кардинальної модернізації корекційно-педагогічної та психологічної підготовки педагогів. Сучасний освітній процес в умовах інклюзії та перманентних кризових викликів вимагає від фахівця еволюційного переходу від патерналістських чи застарілих медичних моделей до прогресивної соціальної моделі інвалідності та парадигми нейрорізноманіття. Теоретичним фундаментом програми виступають принципи доказової практики в освіті, міжнародні стандарти (системи RTI, SEND), нейродидактика, а також принципи універсального дизайну та розумного пристосування. Програма спрямована на глибоке подолання розриву між академічною теорією та практикою, надаючи педагогам валідований інструментарій для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами (ООП), застосування асистивних технологій і АДК, використання штучного інтелекту (AI) та VR-технологій в адаптації матеріалів.

Цільова група: педагоги закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти, асистенти вчителів та вихователів, практичні психологи, спеціальні педагоги (дефектологи, логопеди, тифло- та сурдопедагоги), керівники та заступники керівників закладів освіти, консультанти Інклюзивно-ресурсних центрів (ІРЦ) та Центрів професійного розвитку педагогічних працівників (ЦПРПП), студенти профільних спеціальностей закладів вищої освіти.

Обсяг (тривалість): 30 академічних годин / 1 кредит ЄКТС.

Особливості реалізації програми: реалізація програми ґрунтується на діяльнісному, компетентнісному та людиноцентричному підходах і характеризується вираженою практикоорієнтованою спрямованістю; змістове наповнення та методичний інструментарій адаптовані для оптимізації корекційно-педагогічного і психологічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами (ООП) без створення надмірного когнітивного навантаження на педагогів і здобувачів освіти. Програма передбачає інтеграцію сучасних технологій, зокрема інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Midjourney) та гейміфікованих платформ для проєктування ІПР і створення адаптивних матеріалів.

Вид підвищення кваліфікації: курс (навчання за програмою підвищення кваліфікації).

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна.

Мета підвищення кваліфікації: системне вдосконалення та глибоке поглиблення професійно-психологічних компетентностей педагогічних, науково-педагогічних працівників і фахівців корекційної сфери; концептуалізація теоретико-методологічних засад і практичного інструментарію інклюзії та доказової педагогіки як базису для супроводу розвитку здобувачів освіти з особливими освітніми потребами (ООП); опанування сучасних асистивних технологій (АДК, очні трекери), інструментів штучного інтелекту для проєктування ІПР і розробки дидактичних матеріалів, а також методів управління

поведінкою (ABA, TEACCH, DIR/Floortime) та психогігієни й профілактики вигорання.

Завдання підвищення кваліфікації:

1. Опрацювати нормативно-правовий фундамент інклюзивної освіти та міжнародні стандарти підтримки осіб з ООП;
2. опанувати цифрові інструменти, асистивні технології та системи альтернативної і додаткової комунікації (АДК);
3. освоїти технології проєктування Індивідуальних програм розвитку (ІПР) за системою SMART та методики управління поведінкою в інклюзивному класі;
4. сформувати навички міждисциплінарної синергії та коучингового партнерства з родинами задля запобігання професійному вигоранню педагога.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

За професійним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ МОН № 1225 від 29.08.2024) професійні:. А1. Мовно-комунікативна компетентність, А2. Предметно-методична компетентність, А3. Інформаційно-цифрова компетентність, Б1. Психологічна компетентність, Б3. Компетентність педагогічного партнерства, В1. Інклюзивна, Г2. Організаційна компетентність, Д1. Здатність до навчання впродовж життя;

За професійним стандартом «Вихователь закладу дошкільної освіти» (наказ Мінекономіки № 620-21 від 19.10.2021)професійні: А4. Предметно-методична, А2. Організаційна, Б2. Проєктувальна, В1. Психоемоційна, В2. Педагогічне партнерство, Г1. Здатність до навчання впродовж життя, Г2. Інформаційно-комунікаційна;

За професійним стандартом «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» (наказ Мінекономіки № 620-21 від 28.09.2021): професійні: Г3. Нормативно-правова, Б2. Організаційно-методична, А2. Проєктувальна, Б3. Комунікативна, В1. Здатність до навчання впродовж життя, В2. Інформаційно-комунікаційна;

За професійним стандартом «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти» (наказ Мінекономіки № 967 від 17.09.2021): професійні: А1. Нормативно-правова компетентність, Б1. Компетентність забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти, В3. Компетентність педагогічного, соціального та мережевого партнерства, Г2. Інклюзивна, Г3. Проєктувальна компетентність, Д1. Інноваційна компетентність, Д2. Здатність до навчання впродовж життя.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

1. Знатимуть: актуальне законодавство, міжнародні моделі підтримки (RTI, SEND), принципи доказової педагогіки, специфіку роботи систем АДК, правила побудови SMART-цілей в ІПР.
2. Вмітимуть: інтегрувати елементи ABA, TEACCH та DIR/Floortime у корекційну роботу; використовувати ШІ-промпти для генерації адаптивних матеріалів; застосовувати метод «Сендвіча» для конструктивної комунікації з батьками.

3. Володітимуть навичками: налаштування асистивних технологій і очних трекерів (Eye-Tracking); проведення АВС-аналізу поведінки; проєктування доступного освітнього середовища.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації: критерієм успішності є правильне виконання не менше ніж 60% тестових завдань.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого зразка, виданий ТОВ «Всеосвіта» згідно з Постановою КМУ № 800 та верифікований на Державній інформаційно-комунікаційній системі підтримки організації, забезпечення та реалізації професійного розвитку педагогічних та/або науково-педагогічних працівників «Вектор».

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено поєднання нормативно-правових засад, цифрових інструментів та практичних методик корекційного супроводу. Зміст програми складається з 3 модулів. Зміст програми складається з 3 модулів та 9 взаємопов'язаних тем.

На етапі завершення навчання слухачі складають підсумковий тест із 15 питань. Максимальна кількість балів — 100 балів. Прохідний бал — 60 балів.

Обсяг Програми складає: 30 навчальних годин (10 год — лекційні, 16 год — практична робота, 2 год — самостійна робота, 2 год — підсумковий тест).

Назва навчальних модулів і тем	Лекції (год)	Практичні заняття (год)	Самостійна робота (год)	Контрольні заходи (год)	Усього (год)
МОДУЛЬ 1. Нормативно-правовий фундамент та міжнародні стандарти [Інклюзія]					
Тема 1.1. Еволюція інклюзивного права та сучасне українське законодавство	2	2	-	-	4
Тема 1.2. Світові моделі підтримки осіб з ООП	-	2	-	-	2
Тема 1.3. Сучасні світові підходи в корекційній педагогіці та фахова література	-	2	2	-	4
Разом за модулем 1	2	6	2	-	10
МОДУЛЬ 2. Цифровізація та сучасні технології в корекційному процесі [Інклюзія]					
Тема 2.1. Асистивні технології та АДК	2	2	-	-	4
Тема 2.2. Штучний інтелект та VR-технології для фахівця	-	2	2	-	4

Назва навчальних модулів і тем	Лекції (год)	Практичні заняття (год)	Самостійна робота (год)	Контрольні заходи (год)	Усього (год)
Тема 2.3. Гейміфікація та цифровий трекінг прогресу	-	2	-	-	2
Разом за модулем 2	2	6	2	-	10
МОДУЛЬ 3. Практичний інструментарій та екосистема супроводу [Психологія]					
Тема 3.1. Дизайн ІПР за системою SMART та Data-based decision making	2	-	2	-	4
Тема 3.2. Сучасні методики управління поведінкою	-	2	-	-	2
Тема 3.3. Міждисциплінарна синергія, робота з родиною та профілактика вигорання	-	2	-	-	2
Разом за модулем 3	2	4	2	-	8
Підсумкові заходи (Підсумковий контроль: тест)	-	-	-	2	2
УСЬОГО	6	16	6	2	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Нормативно-правовий фундамент та міжнародні стандарти

Тема 1.1.Еволюція інклюзивного права та сучасне українське законодавство.

Аналіз Конвенції ООН, Саламанкської декларації та новітніх постанов Кабміну щодо інклюзії. Алгоритми правового захисту фахівця та дитини, розмежування ролей команди супроводу.

Тема 1.2. Світові моделі підтримки осіб з ООП.

Розбір успішних міжнародних систем: багаторівнева система підтримки США (RTI), фінська модель трирівневої інтервенції та британський стандарт SEND. Можливості їхньої адаптації в Україні.

Тема 1.3. Сучасні світові підходи в корекційній педагогіці.

Навігація актуальною фаховою літературою. Аналіз, вибір та ефективна адаптація передових методик для роботи з дітьми з ООП, уникнення застарілих підходів.

МОДУЛЬ 2. Цифровізація та сучасні технології в корекційному процесі

Тема 2.1. Асистивні технології та АДК (альтернативна і додаткова комунікація).

Сучасні рішення для немовленнєвих дітей: від високотехнологічних пристроїв (eye-tracking) до спеціалізованих додатків на планшет та системи PECS.

Тема 2.2. Штучний інтелект та VR-технології для фахівця.

Використання ШІ (Midjourney) для швидкої генерації адаптованих візуальних і дидактичних матеріалів, створення текстів у форматі «Ясна мова». VR та інтерактивні підлоги для тренування соціальних навичок і сенсорної розвантаженості.

Тема 2.3. Гейміфікація та цифровий трекінг прогресу.

Огляд інтерактивних платформ (наприклад, Wordwall) для розвитку когнітивних і моторних функцій з урахуванням сенсорної чутливості. Інструменти для електронного збору даних та автоматизованого моніторингу успішності учня.

МОДУЛЬ 3. Практичний інструментарій та екосистема супроводу

Тема 3.1. Дизайн Індивідуальної програми розвитку (ІПР) за системою SMART.

Практикум зі створення вимірюваних, досяжних цілей. Перехід від формального написання ІПР до створення дієвого маршруту з опорою на дані (Data-based decision making).

Тема 3.2. Сучасні методики управління поведінкою в класі.

Інтеграція елементів АВА (прикладного аналізу поведінки, проведення ABC-аналізу), візуального структурування TEACCH та підходу DIR/Floortime в умовах типового закладу освіти.

Тема 3.3. Міждисциплінарна синергія та робота з родиною.

Алгоритми ефективної співпраці у трикутнику «педагог — асистент — батьки», дотримання меж повноважень. Коучингові техніки комунікації зі складними родинами (метод «Сендвіча») та стратегії запобігання професійному вигоранню корекційного

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань:

1. Порівняльний аналіз моделі інвалідності: розробка карти переходу від медичної до соціальної моделі для адаптації освітнього середовища закладу освіти.
2. Проєктування та налаштування комунікаційного мінімуму за допомогою систем альтернативної та додаткової комунікації (АДК/PECS) для немовленнєвого учня.
3. Створення багатошарового промпту для ChatGPT із метою генерації соціальної історії у форматі «Ясна мова» для дитини з РАС.
4. Складання матриці кордонів та розподілу ролей у трикутнику «педагог — асистент — батьки».
5. Опрацювання коучингового алгоритму комунікації зі складними родинами за методом «Сендвіча» задля запобігання професійному вигоранню.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання:

1. Еволюція інклюзивного права та аналіз базових міжнародних документів (Конвенція ООН, Саламанкська декларація).
2. Порівняльна характеристика світових моделей підтримки осіб з ООП: багаторівнева система підтримки США (RTI), фінська модель трирівневої інтервенції та британський стандарт SEND.
3. Критерії аналізу, вибору та ефективної адаптації передових методик корекційної педагогіки для роботи в українських закладах освіти.

4. Організація міждисциплінарної синергії та розподіл ролей у команді супроводу («педагог — асистент — батьки»).
5. Коучингові стратегії комунікації зі складними родинами та методи запобігання професійному вигоранню корекційного педагога.

3.3. Орієнтовний перелік тестових питань:

1. Яка ключова відмінність сучасної соціальної моделі інвалідності від застарілої медичної?
2. Що є головною метою використання засобів альтернативної та додаткової комунікації (АДК), таких як система PECS, для немовленнєвих дітей?
3. Який запит (промпт) до штучного інтелекту (наприклад, ChatGPT) буде найбільш ефективним для створення тексту у форматі «Ясна мова» для учня з РАС?
4. Яка основна вимога до адаптації гейміфікованих платформ (наприклад, Wordwall) для дітей із підвищеною сенсорною чутливістю?
5. Яка з наведених цілей для Індивідуальної програми розвитку (ІПР) сформульована відповідно до критеріїв SMART?
6. Під час АВС-аналізу з'ясувалося, що учень рве зошит одразу після того, як вчитель дає самостійну роботу з математики, і в результаті його відправляють у ресурсну кімнату. Яка функція цієї поведінки?
7. Який принцип лежить в основі організації робочого місця учня за методикою TEACCH?
8. Яка стратегія є ключовою для встановлення контакту з дитиною в стані протесту згідно з підходом DIR/Floortime?
9. Що з наведеного є ГРУБИМ ПОРУШЕННЯМ розподілу ролей в інклюзивному класі (перевищенням повноважень асистента вчителя)?
10. Яка комунікативна техніка є найбільш ефективною та екологічною під час обговорення проблемної поведінки учня з його батьками?

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Нормативно-правові документи:

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами) — https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX — https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-IX
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації інклюзивного навчання» від 28 квіт. 2023 р. № 414 — https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/414-2023-%D0%BF
4. Лист Міністерства освіти і науки України «Про організацію освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами у 2023/2024 навчальному році» від 31 серп. 2023 р. № 1/13094-23 — https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu-ditej-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-u-2023-2024-navchalnomu-roci
5. Лист Міністерства освіти і науки України «Про організацію освітнього процесу осіб з особливими освітніми потребами у 2024/2025 навчальному

році» від 05 серп. 2024 р. № 1/13925-24 — https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu-osib-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-u-20242025-navchalnomu-roci

6. Лист Міністерства освіти і науки України «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти» від 21 серп. 2023 р. № 1/12492-23 — https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-prioritetni-napryami-roboti-psihologichnoyi-sluzhbi-u-sistemi-osviti-u-2023-2024-navchalnomu-roci
7. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів на 2023–2024 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року» від 25 квіт. 2023 р. № 372-р — https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/372-2023-%D1%80
8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21.08.2019 № 800 (зі змінами) — https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF

Основна література:

1. Корекційна педагогіка та інклюзивна освіта : навч. посіб. / за заг. ред. М. В. Мартинюк. Київ : Видавничий дім «Слово», 2024. 312 с. (Розділи щодо проєктування ІПР, адаптації рутин та роботи в умовах криз).
2. Травмоорієнтований підхід в освітньому середовищі : методичний посібник / авт.-упоряд. О. В. Залєвська, Н. П. Павлик. Житомир : Вид. О. О. Євенок, 2023. 184 с. (Розділи про створення безпечного простору, стабілізацію та зниження тривожності).
3. Психосоціальна підтримка та ментальне здоров'я в умовах надзвичайних ситуацій : науково-методичний збірник / під ред. Т. М. Жизномирської. Львів : Новий Світ-2000, 2024. 226 с. (Алгоритми кризової інтервенції, концепції MHPSS та EiE).
4. Нейроінклюзія та сучасні технології корекційної роботи : монографія / І. С. Бровченко, Л. В. Коваль. Харків : ЧП «Фоломієв», 2025. 254 с. (Використання цифрових інструментів, генеративного дизайну та штучного інтелекту в адаптації матеріалів).
5. Партнерство з родиною дитини з особливими освітніми потребами: від директив до коучингу : практичний посібник / заг. ред. В. О. Слюсаренко. Київ : Видавництво «Ліра-К», 2023. 168 с. (Сімейно-центровані практики, рутинні інтервенції та активне слухання).
6. Психогігієна та профілактика професійного вигорання фахівців допомагаючих професій : підручник / Н. В. Лук'янова, П. М. Шевченко. Дніпро : «Акцент ПП», 2024. 290 с. (Дослідження втоми від співчуття / compassion fatigue, самодіагностика за шкалою PROQOL та екологічні кордони).
7. Організація інклюзивного навчання: виклики сьогодення та шляхи вирішення : колективна монографія / за ред. А. А. Колупаєвої. Київ : Інститут спеціальної педагогіки імені М. Я. Єрмаченка НАПН України, 2024. 340 с. (Нормативно-правові та методичні засади супроводу в умовах сучасних викликів).

Додаткова література:

1. Адаптація освітнього середовища для дітей із сенсорними порушеннями та наслідками стресу : метод. рек. / авт. кол. : О. М. Таранченко, Н. Д. Дятленко. Київ : ІСП імені М. Я. Єрмаченка НАПН України, 2023. 92 с.
2. Втома від співчуття та резильєнтність педагогів у кризових умовах : збірник наукових праць / за ред. С. В. Кириленко. Чернівці : Видавничий дім «Родовід», 2024. 145 с.
3. Організація безпечного освітнього простору в закладах освіти: психологічний та ергономічний аспекти : навч.-метод. посіб. / Г. В. Бєлєвцова, М. П. Сидоренко. Харків : Вид-во «Право», 2025. 178 с.
4. Нейропсихологічна діагностика та корекція порушень розвитку у дітей : практ. посібник / О. В. Романенко. Київ : Видавництво «Академія», 2023. 210 с.
5. Співпраця команди супроводу з батьками в умовах інклюзії: практичні інструменти та кейси : метод. матеріали / ред. кол. : Т. В. Скрипник, Л. О. Фоменко. Київ : Золоті ворота, 2024. 116 с.
6. Психогігієна професійної діяльності фахівців спеціальної освіти : монографія / за заг. ред. В. М. Синьова. Київ : Видавничий дім «Слово», 2023. 240 с.
7. Практикум з травмоорієнтованого підходу в роботі з особливими дітьми : навч. посіб. / Н. І. Попова, О. С. Кравченко. Дніпро : «Ліра», 2025. 150 с.